

piului egalității. București: Sf. Ierarh Nicolae, 2010. 20p.

2. Andrișoi C. Egalitatea - un concept contestat //http://www.uab.ro/reviste_recunoscute/reviste_drept/annales_10_2007/andritoi_ro.pdf

3. Florea A. Unele aspecte teoretice vis-a-vis de evoluția și formarea conceptului de egalitate juridică. În: *Legea și Viața*, nr. 10, 2010, p. 39-45.

4. Мор Томас. Утопия и Утопический социализм: хрестоматия. Ред. А. И. Володин, М.: Политиздат, 1982. 512 с.

5. Лазарев В. М., Федорова В. Г. Принцип правового равенства и юридическая ответственность (проблемы методологии и теории взаимосвязи). Волгоград: Изд-во ВолГУ, 2005. 132 с.

6. Villey M. La formation de la pensee juridique moderne. Paris: Montchrestien, 1975. 556p.

7. Графский И., Золотухина Н. и др. История политических и правовых учений. Учебник для вузов. 4-е изд. М.: Норма, 2003. 736 с.

8. Tstatos C. Filosofia socială a vechilor greci. București: Univers, 1979. 310 p.

9. Нерсесянц В. Философия права. Учебник для вузов. М.: Норма, 1997. 540 с.

10. Popa N. Teoria generală a dreptului. București: Tipografia Universității din București, 1992. 224 p.

11. Аристотель. Риторика. М.: Изд-во МГУ, 1978. 352 с.

12. Аристотель. Этика. М.: Знание, 1978. 189 с.

13. Poalelungi M. Conduita legală și justiția. Chișinău: Cartdidact, 2007. 180 p.

14. Chirila V., Bucătaru V. Ghid European. Chișinău: Cartier Juridic, 2013. 172 p.

15. Монтескье Ш. Л. Избранные произведения. Общ. ред. М. П. Баскина. М.: Гослитиздат, 1955. 570 с.

16. Beccaria C. Despre infracțiuni și pedepse. (tradusă de A. Roșu) București: Ed. Științifică, 1965. 155 p.

INFORMAȚIA DESPRE

AUTORI

Adelina FLOREA,
doctor în drept
Gabriel ICHIM,
doctorand, ULIM

INFORMATION ABOUT AUTHORS

Adelina FLOREA,
doctor of Law
e-mail: florea-adelina@mail.ru
George ICHIM,
PhD student, Free International
University of Moldova
e-mail: preotgabriel@yahoo.com

CZU 343.346

SEDIUL DE INCRIMINARE A FAPTELOR DE ÎNCĂLCARE A REGULILOR DE SIGURANȚĂ A TRAFICULUI RUTIER ÎN SISTEMUL INFRAȚIUNILOR CONTRA SIGURANȚEI CIRCULAȚIEI TRANSPORTURILOR

Ion SLISARENCO,

master în drept, doctorand, lector universitar al Catedrei „Științe penale” a Facultății Drept a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova

REZUMAT

În prezentul articol științific, autorul a stabilit și a determinat sediul de incriminare a faptelor de încălcare a regulilor de siguranță a traficului rutier în sistemul infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor. Totodată, au fost evidențiate criteriile de sistematizare a infracțiunilor contra siguranței traficului rutier și aceste fapte au fost clasificate în baza criteriilor determinate.

Cuvinte-cheie: trafic rutier, regulă de siguranță, siguranță a traficului, mijloc de transport, incriminare.

Ion SLISARENCO,

master of Law, PhD student, lecturer of the “Criminal Sciences” Department of the Law Faculty of “Ștefan cel Mare” Academy of the Republic of Moldova

SUMMARY

In this scientific article, the author has established and determined the place of incrimination of violation of road safety rules in the system of traffic-safety crimes. At the same time, they were highlighted the systematization criteria of offenses against road traffic safety, and these facts were classified according to the determined criteria.

Keywords: road traffic, safety rule, traffic safety, means of transport, incrimination.

Introducere. Este incontestabil faptul că siguranța traficului rutier reprezintă o valoare socială inerentă în cadrul unui stat de drept și democratic care necesită o protecție juridică, iar pentru ca scopul primordial de apărare a acesteia să fie atins, răspunderea pentru faptele care pun în pericol sau care atentează grav la siguranța traficului rutier este stabilită în legi organice cu caracter general și impersonal care prevăd și sancțiuni corespunzătoare în dependență de gradul prejudiciabil al faptelor, precum și de caracterul sau gravitatea urmărilor prejudiciabile ale acestor fapte. Siguranța traficului rutier reprezintă doar o verigă în cadrul sistemului de valori și relații sociale existente în societate, iar protecția juridică a

acesteia are drept scop și apărarea altor valori mult mai importante, după părerea noastră, cum ar fi viața și sănătatea persoanei, proprietatea, precum și mediul.

Un rol decisiv în apărarea vieții și sănătății omului, a dreptului acestuia la siguranță (siguranța traficului rutier fiind parte integrantă a siguranței publice), a proprietății acestuia, precum și a mediului îl au actele normative cu caracter punitiv cum sunt: C. pen. și C. contr. al RM, care stabilesc un cadru variat de incriminări, prin care se instituie răspunderea penală/contravențională pentru faptele ilicite care le aduc atingere în mod direct sau indirect.

Art.2 C. contr. al RM prevede că scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăți-

lor legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Art.2 C. pen. al RM stipulează că legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept. Deci, scopul dreptului penal este de a apăra societatea, în ansamblu, și membrii ei, în particular, de cele mai periculoase fapte antisociale, iar sub amenințarea aplicării pedepsei penale la fel se urmărește drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Prin mijloace de drept penal se asigură acel cadru ce susține activitățile de prevenire criminologică cu un fundament juridic sigur, însoțit de pedepse severe și adecvate gradului prejudiciabil al faptei și al pericolului social al faptuitorului ce permite desfășurarea luptei cu criminalitatea.

Supportul metodologic și teoretico-științific al cercetării de față îl constituie un complex de metode general-științifice, bazate pe cunoștințe juridico-penale, care au asigurat unitatea analizei gnoseologice a subiectului supus investigării în întreaga complexitate a sa. Dintre procedeele logice și metodele aplicate am evidențiat analiza și sinteza, abstractizarea și generalizarea, inducția și deducția, metoda sistemică, comparativă, s-a apelat la un șir de principii filosofice generale, ca: obiectivitatea, legătura dintre teorie și practică.

Rezultate obținute și discuții. Incriminări consacrate faptei de încălcare a regulilor de siguranță a traficului rutier, identificăm atât în C. pen. al RM, cât și în C. contr. al RM.

În C. contr. al RM în vigoare, legiuitorul a sistematizat toate contravențiile care atentează la valorile și relațiile sociale ce sunt condiționate

de respectarea regulilor de siguranță a traficului rutier în Capitolul XIII „Contravenții în domeniul circulației rutiere” – capitol care am propus cu titlu de *lege ferenda* să fie redenumit în „Contravenții ce atentează la siguranța traficului rutier”.

În C. pen. al RM în vigoare, legiuitorul a sistematizat toate infracțiunile care atentează la valorile și relațiile sociale ce sunt condiționate de respectarea regulilor de siguranță a traficului rutier în Capitolul XII „Infracțiuni în domeniul transporturilor” – capitol care am propus cu titlu de *lege ferenda* să fie redenumit în „Infracțiuni contra siguranței circulației transporturilor”.

Aceste infracțiuni s-au constituit ca un grup aparte în sistemul tuturor infracțiunilor ca urmare a amplificării și diversificării încălcărilor produse ce pot duce la accidente, care pot genera săvârșirea de alte fapte prejudiciabile soldate cu consecințe extrem de grave ca: vătămarea sănătății de gravitate medie sau gravă, lipsirea de viață a persoanelor, distrugerii și deteriorări de bunuri, indiferent de forma lor de proprietate, daune colosale mediului.

Pentru a identifica locul de incriminare a faptei de încălcare a regulilor de siguranță a traficului rutier în sistemul infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor, este necesar de a evidenția semnele înrudite și a determina deosebiri ce există între ele, care ne va permite expunerea acestor infracțiuni după un anumit sistem. Baza acestui sistem trebuie să fie un singur criteriu juridico-penal – obiectul juridic special de atentare. În felul acesta se evidențiază semnele înrudite ale infracțiunilor, caracterul și gradul lor de periculozitate, diferențierile ce există între infracțiunile diferite grupe.

Însă, în literatura de specialitate atât autohtonă, cât și străină, autorii sistematizează infracțiunile contra siguranței circulației transporturilor, având la bază diferite criterii de sistematizare precum ar fi: obiectul juridic special de atentare, elementul material al infracțiunii, tipul mijlocului de transport și chiar semnele care caracterizează subiectul infracțiunii.

Astfel, în opinia autorului Borodac A., în funcție de elementul material, infracțiunile contra siguranței circulației transporturilor pot fi sistematizate în următoarele trei grupe la care autorul menționat atribuie și infracțiunile ce urmează [5, p.373]:

a) *Infracțiuni însoțite de încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport:* din care fac parte infracțiunile prevăzute la art.262, art.263, art.264, art.264¹, art.266 C. pen. al RM.;

b) *Infracțiuni însoțite de nerespectarea securității condițiilor de funcționare a mijloacelor de transport:* din care fac parte infracțiunile prevăzute la art.265, art.267, art.268, art.269, art.270, art.271, art.272 C.pen. al RM.;

c) *Alte infracțiuni în domeniul transporturilor:* din care fac parte infracțiunile prevăzute la art. 275 C. pen. al RM, art. 276 C. pen. al RM.

Tot după elementul material al infracțiunii, propune o sistematizare a infracțiunilor și autorul Mitrache C. [11, p.123], însă trebuie de remarcat că acesta se referă doar la faptele infracționale contra siguranței traficului rutier, dar, dacă am extinde clasificarea dată la întreg spectrul infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor cuprinse de actualele și în vigoare prevederi ale Capitolului XII al C. pen. al RM, acestea s-ar clasifica după cum urmează:

a) *fapte, constând în conducerea în mod ilicit a autovehiculului pe drumurile publice / fapte, constând în conducerea în mod ilicit a mijlocului de transport – adică infracțiunile prevăzute la art.262, art.263, art.264, alin.(1) art.264¹ C. pen. al RM;*

b) *fapte prin care se urmărește ascunderea realității de către conducătorul auto sau de către alte persoane / fapte prin care se urmărește ascunderea realității de către conducătorul mijlocului de transport sau de către alte persoane – adică infracțiunile prevăzute la alin. (3) art.264¹, art.266, art.276 C. pen. al RM;*

c) *fapte care constau din îndeplinirea necorespunzătoare a unor îndatoriri de serviciu – adică infrac-*

țiunile prevăzute la alin.(2) art.264¹, art.265, art.267 C. pen. al RM.

Astfel, considerăm clasificarea dată una ce nu poate fi aplicată pentru toate infracțiunile contra siguranței circulației transporturilor cuprinse de Capitolul XII al Părții speciale a C. pen. al RM, deoarece infracțiunile prevăzute la art.268, art.269, art.270, art.271, art.272, art.275 C. pen. al RM, nu își pot găsi locul în cadrul acestei sistematizări.

Autorii Brînză S., Stati V. și Țurcanu I. [6, p.505-531; 7, p.321; 8, p.408], prezintă tipologia infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor în două categorii cărora le atribuie și infracțiunile ce urmează:

a) *infracțiuni legate nemijlocit de încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatarea a mijloacelor de transport ori a altor reguli aplicate în domeniul transporturilor* din care fac parte infracțiunile prevăzute la art.262, art.263, art.264, art.264¹, art.265, art.266, art.267, și art.269 C. pen. al RM;

b) *Infracțiuni care nu sunt legate nemijlocit de încălcarea unor reguli aplicate în domeniul transporturilor* din care fac parte infracțiunile prevăzute de art.268, art.270, art.271, art.272, art.275 și art.276 C. pen. al RM.

Autorul Кременов И.Н. sistematizează infracțiunile contra siguranței circulației transporturilor în felul următor [15, p.42]:

- *infracțiuni ce atentează la securitatea circulației rutiere sau a exploatarea mijloacelor de transport, pe căile ferate, pe apă sau în aer*, care în conformitate cu legea penală autohtonă ar corespunde cu infracțiunile prevăzute la art.262-264¹, 269-271 C. pen. al RM;

- *infracțiuni ce atentează la fabricarea și pregătirea pentru exploatarea, repararea mijloacelor auto, navale și aeriene*, respectiv art.265-268, 272 C. pen. al RM;

- *infracțiuni ce atentează la garniturile de tren, a navelor aeriene, maritime sau fluviale ca obiecte materiale de atentare asupra lor*, art.275 C. pen. al RM;

- *infracțiuni ce atentează la sistemul înregistrării și evidenței*

transportului auto, art.276 C. pen. al RM.

Autorul Козаченко И.И. [14, p.384] sistematizează infracțiunile contra siguranței circulației în următoarele două grupe:

a) *infracțiuni legate nemijlocit de încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatarea a mijloacelor de transport, ceea ce implică obligatoriu conducerea mijlocului de transport, fie exploatarea nemijlocită a acestuia;*

b) *alte infracțiuni în domeniul transportului.*

Raportând această clasificare a infracțiunilor care fac parte din Capitolul XII al Părții speciale a C. pen. al RM din 2002, constatăm că din categoria infracțiunilor legate nemijlocit de încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatarea a mijloacelor de transport, ceea ce implică obligatoriu conducerea mijlocului de transport, fie exploatarea nemijlocită a acestuia, fac parte următoarele infracțiuni: art.262, art.263, art.264, art.264¹, art.266 C. pen. al RM.

În categoria altor infracțiuni în domeniul transporturilor, conform clasificării autorului sus-menționat, s-ar încadra infracțiunile: art.265, art.267, art.268, art.269, art.270, art.271, art.272, art.275, art.276 C. pen. al RM.

După părerea autorilor Иванов В. Д., și Иванов П. В. [13, p.347], infracțiunile contra siguranței circulației transporturilor trebuie sistematizate avându-se ca reper semnele care caracterizează subiectul infracțiunii. Astfel ei împart aceste fapte penal condamnabile în trei grupe, care, fiind raportate la legislația penală autohtonă ar corespunde după cum urmează:

a) *Infracțiuni săvârșite de persoane care nemijlocit conduc mijlocul de transport și care sunt responsabile de starea tehnică a acestuia:* din care fac parte infracțiunile prevăzute la art.262, art.263, art.264, art.264¹, art.266, art.276 C. pen. al RM;

b) *Infracțiuni săvârșite de persoane care asigură securitatea circulației rutiere și a exploatarea mijloacelor de transport:* din care fac parte infracțiunile prevăzute la

art.265, art.267, art.269 C. pen. al RM;

c) *Infracțiuni săvârșite de alte persoane care periclitează securitatea circulației rutiere și exploatarea tuturor mijloacelor de transport:* din care fac parte infracțiunile prevăzute la art.268, art.270, art.271, art.272, și art.275 C. pen. al RM.

Autorul Budeci V., în cea mai recentă lucrare științifică în care este abordată problema răspunderii penale pentru infracțiunile contra siguranței circulației transporturilor, și în special, a celor ce țin de transportul rutier, susține că un alt criteriu, pe care îl consideră ca unul principal, conform căruia urmează a fi realizată clasificarea infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor, ar fi – în funcție de categoria transportului la care se referă o infracțiune sau alta. În dependență de acest criteriu autorul propune a fi distinse:

a) *infracțiuni în domeniul transportului rutier;*

b) *infracțiuni în domeniul transportului feroviar, naval sau aerian;*

c) *infracțiuni de natură mixtă* [10, p.46].

Ținând cont de clasificarea menționată, autorul Budeci V. propune o clasificare a infracțiunilor în domeniul transportului rutier, potrivit propriei sale clasificări enunțate *supra*, în funcție de specificul regulilor ce se încalcă de către subiectul infracțiunii în:

a) *incriminări care se referă la fapte prin care se încalcă condiții de bază (privitoare la înmatriculare, stare tehnică corespunzătoare, starea psiho-fiziologică) impuse de lege pentru ca un autovehicul să poată circula pe drumurile publice;*

b) *incriminări privitoare la fapte prin care se încalcă obligațiile legale privind conduita pe care trebuie să o aibă conducătorii auto în timpul circulației cu autovehicule pe drumurile publice* [10, p.45; 9, p.435].

La fel, autorul Budeci V. propune propria sistematizare a infracțiunilor în domeniul transportului rutier, menționând că preia opinia autorului Nistoreanu Gh. [12, p.142], conform căreia infracțiunile în domeniul transportului rutier pot

fi clasificate luând ca bază criteriul modului de periclitare a siguranței traficului rutier, în următoarele categorii:

a) *infracțiuni rutiere alcătuite din faptele conducătorilor de vehicule exprimate în încălcarea regulilor privind deplasarea propriu-zisă a vehiculelor, precum și cele privind menținerea securității traficului rutier;*

b) *infracțiuni rutiere alcătuite din faptele de încălcare a dispozițiilor legale privitoare la evidența autovehiculelor care circulă pe drumurile publice;*

c) *infracțiuni rutiere alcătuite din faptele de nerespectare a dispozițiilor legale privitoare la pregătirea și starea psihofizică a persoanelor care conduc autovehicule pe drumurile publice;*

d) *infracțiuni rutiere alcătuite din fapte prin care se periclitează constatarea comiterii unor infracțiuni contra siguranței circulației rutiere;*

e) *infracțiuni rutiere se referă la neîndeplinirea atribuțiilor de verificare tehnică și crearea condițiilor adecvate pentru circulația autovehiculelor de către persoanele responsabile în acest sens [10, p.49].*

În cele ce urmează, ținând cont de constatările, concluziile și propunerile enunțate în prezentul compartiment al cercetării noastre științifice, venim cu propria clasificare a infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor pentru a identifica locul de incriminare a faptelor infracționale care constau în încălcarea regulilor de siguranță a traficului rutier conform sistematizării propuse.

Deci, pornind de la conceptul propus și definit al infracțiunii contra siguranței circulației transporturilor și luând drept criteriu de sistematizare criteriul invocat și de autorul Budeci V. adică, în funcție de categoria transportului la care se referă infracțiunile în cauză distingem:

a) *infracțiuni contra siguranței traficului rutier;*

b) *infracțiuni contra siguranței circulației transportului feroviar, naval sau aerian;*

c) *infracțiuni contra siguranței*

circulației transporturilor de natură mixtă.

Astfel, în conformitate cu actualele și în vigoare prevederi ale C. pen. al RM, cadrul infracțiunilor contra siguranței traficului rutier cuprinde în viziunea noastră infracțiunile: „Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport” – art.264 C. pen. al RM, „Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe” – art.264¹ C. pen. al RM, „Punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite” – art.265 C. pen. al RM, „Părăsirea locului accidentului rutier” – art.266 C. pen. al RM, „Falsificarea elementelor de identificare a autovehiculelor” – art.276 C. pen. al RM.

Considerăm că anume infracțiunile incriminate la art.art.264, 264¹, 265, 266, 276 din rândul celor cuprinse de Capitolul XII al Părții speciale a C. pen. al RM din 2002, alcătuiesc categoria infracțiunilor contra siguranței traficului rutier în accepțiunea lor strictă, deoarece prin săvârșirea lor se atentează nemijlocit la valorile și relațiile sociale ce țin de respectarea regulilor de siguranță a traficului rutier în activitatea de circulație și exploatare a tuturor mijloacelor de transport care sunt antrenate în traficul rutier, pe drumurile publice și cele accesibile publicului și prin săvârșirea acestora se pune în pericol siguranța traficului rutier.

Din infracțiunile contra siguranței circulației transportului feroviar, naval sau aerian fac parte infracțiunile: „Încălcarea regulilor de zbor” – art.262 C. pen. al RM, „Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a transportului feroviar, naval sau aerian” – art.263 C. pen. al RM, „Oprirea samovolnică, fără necesitate, a trenului” – art.270 C. pen. al RM, „Deturnarea sau capturarea unei garnituri de tren, a unei nave aeriene sau navale” – art.275 C. pen. al RM.

Susținem, fără nici un dubiu, că anume infracțiunile incriminate la art.262, 263, 270, 275 din rândul

celor cuprinse de Capitolul XII al Părții speciale a C. pen. al RM din 2002, alcătuiesc categoria infracțiunilor contra siguranței circulației transportului feroviar, naval sau aerian în accepțiunea lor strictă, deoarece prin săvârșirea lor se atentează nemijlocit la valorile și relațiile sociale ce țin de respectarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a transportului feroviar, naval sau aerian și prin săvârșirea acestora se periclitează siguranța tipurilor de transporturi menționate.

Iar din rândul infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor de natură mixtă fac parte infracțiunile: „Repararea necalitativă a căilor de comunicație, a mijloacelor de transport feroviar, naval sau aerian ori punerea lor în exploatare cu defecte tehnice” – art.267 C. pen. al RM, „Deteriorarea sau distrugerea intenționată a căilor de comunicație și a mijloacelor de transport” – art.268 C. pen. al RM, „Încălcarea regulilor privind menținerea ordinii și securitatea circulației” – art.269 C. pen. al RM, „Blocarea intenționată a arterelor de transport” – art.271 C. pen. al RM, „Constrângerea lucrătorului din transportul feroviar, naval, aerian sau auto de a nu-și îndeplini obligațiile de serviciu” – art.272 C. pen. al RM.

Infracțiunile incriminate la art. art.267, 268, 269, 271, 272 C. pen. al RM au fost catalogate la cele de natură mixtă, datorită faptului că prin săvârșirea lor se periclitează sau li se produc daune atât valorilor și relațiilor sociale ce țin de respectarea regulilor de siguranță a traficului rutier, cât și valorilor și relațiilor sociale ce țin de respectarea regulilor de siguranță a circulației sau de exploatare a transportului feroviar, naval sau aerian.

Concluzii. În ordinea celor enunțate, susținem că faptele de încălcare a regulilor de siguranță a traficului rutier, constatate și apreciate de legiuitor ca fiind infracțiuni, urmează a-și găsi sediul de incriminare în sistemul infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor anume în categoria infracțiunilor contra siguranței traficului rutier, iar cele constatate și apreciate ca având un grad de pericol social mai redus

decât infracțiunea, adică sunt contravenții, urmează a-și găsi sediul de incriminare în sistemul contravențiilor ce atentează la siguranța traficului rutier.

În cele din urmă, propunem o clasificare a infracțiunilor contra siguranței traficului rutier ca o categorie aparte în sistemul infracțiunilor contra siguranței circulației transporturilor, luând ca bază, după părerea noastră, cel mai important criteriu de sistematizare și anume, **obiectul juridic special** al infracțiunilor care alcătuiesc această categorie de fapte infracționale. Deci, în dependență de obiectul juridic special de atentare, distingem:

a) Infracțiuni contra siguranței traficului rutier care atentează la valorile și relațiile sociale condiționate de respectarea regulilor de siguranță a traficului rutier de către conducătorul de vehicul;

b) Infracțiuni contra siguranței traficului rutier care atentează la valorile și relațiile sociale determinate de respectarea obligațiilor în vederea asigurării siguranței traficului rutier de către persoanele responsabile în acest sens, altele decât conducătorul de vehicul;

c) Infracțiuni contra siguranței traficului rutier care atentează la valorile și relațiile sociale determinate de aflarea adevărului și constatarea justă, imediată și completă a infracțiunilor de acest gen.

Astfel, conform sistematizării propuse, atribuim categoriei infracțiunilor contra siguranței traficului rutier care atentează la valorile și relațiile sociale condiționate de respectarea regulilor de siguranță a traficului rutier de către conducătorul de vehicul, infracțiunile care vor consta în fapta de încălcare a regulilor de siguranță a traficului rutier doar de către conducătorul de vehicul. De exemplu: „Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de droguri și/sau de alte substanțe cu efecte similare”, alin.(1) art.264¹ C. pen. al RM.

La categoria infracțiunilor contra siguranței traficului rutier care atentează la valorile și relațiile sociale

determinate de respectarea obligațiilor în vederea asigurării siguranței traficului rutier de către persoanele responsabile în acest sens, altele decât conducătorul de vehicul, atribuim infracțiunile care vor consta în fapta de încălcare a regulilor de siguranță a traficului rutier de către persoanele responsabile în acest sens, altele decât conducătorul de vehicul. De exemplu: „Predarea cu bună știință a conducerii mijlocului de transport către o persoană care se află în stare de ebrietate, dacă această acțiune a provocat urmările indicate la art.264 – alin.(2) art.264¹ C. pen. al RM.

În fine, din rândul infracțiunilor contra siguranței traficului rutier care atentează la valorile și relațiile sociale determinate de aflarea adevărului și constatarea justă, imediată și completă a infracțiunilor de acest gen, fac parte infracțiunile care vor consta în fapta de încălcare a regulilor de siguranță a traficului rutier și care pot împiedica aflarea adevărului și constatarea justă, imediată și completă a infracțiunilor de acest gen. De exemplu: „Refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical – alin.(3) art.264¹ C. pen. al RM, „Părăsirea locului accidentului rutier” – art.266 C. pen. al RM, „Falsificarea elementelor de identificare a autovehiculelor” – art.276 C. pen. al RM.

Răspunderea penală pentru asemenea fapte este un element necesar politicii penale a Republicii Moldova deoarece, activitatea regulată, neîntreruptă și desfășurată în condiții de deplină siguranță a traficului rutier constituie o condiție esențială dezvoltării economice, a protecției vieții și sănătății persoanelor, precum și a mediului într-un stat de drept și democratic.

Referințe bibliografice

1. Codul contravențional al Republicii Moldova. Legea nr.218-XVI din 24.10.2008 (intrat în vigoare: 31.05.2009) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.3-6/art.15 din 16.01.2009, Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.78-84/art.100 din 17.03.2017.

2. Codul penal al Republicii Moldova. Legea nr.985 din 18.04.2002 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.28-129/art.1012 din 13.09.2002, Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74/art.195 din 14.04.2009.

3. Hotărârea Guvernului nr.357/13.05.2009. Hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere // Monitorul Oficial al Republicii Moldova 92-93/art.409, 15.05.2009. Intrat în vigoare: 15.07.2009.

4. Legea privind siguranța traficului rutier nr.131-XVI din 07.06.2007 // Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova 11-21/art.6 din 23.01.2015 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova 103-106/art.443 din 20.07.2007.

5. Borodac A. Manual de drept penal. Partea specială. Chișinău: Tip. Centrală, 2004. (622p.)

6. Brînză S., Ulianovschi X., Stati V., Turcanu I., Grosu V., Drept Penal, Partea Specială, Ediția a II-a, Ed. Cartier Juridic, Chișinău, 2005, (804p.);

7. Brînză S., Stati V., Drept penal. Partea specială, Volumul II, Chișinău, 2011, (1324p.);

8. Brînză S., Stati V., Tratat de drept penal. Partea specială, Volumul II, Chișinău, 2015, (1300p.)

9. Budeci V. Clasificarea infracțiunilor rutiere și aspecte privind unitatea și pluralitatea acestei categorii de infracțiuni. În: Dreptul Internațional umanitar la 60 de ani de la semnarea Convențiilor de la Geneva. Tezele conf. internaționale. Chișinău: ICDPDO ULIM, 2009, (p.431-437)

10. Budeci V., Răspunderea penală pentru infracțiunile în domeniul transportului rutier, Teză de doctor în drept, Chișinău, 2014, (213p.)

11. Mitrache C., Drept penal român. București: Șansa, 1997, (279p.)

12. Nistoreanu Gh., ș.a. Drept penal. Partea specială. București: Europa Nova, 1997, (576 p.)

13. Иванов В.Д., Иванов П.В., Уголовное право, Об. часть, Особ. часть, Изд. Приор, Москва, 2001, с.347.

14. Козаченко И. Я., Незнамова З. А., Новоселов Г. П., Погосян Т. Ю. и др., Уголовное право: Общая часть: Учеб. для вузов; Москва: Норма-Инфра-М, 1999. (503p.)

15. Кременов И.Н., Уголовная ответственность за транспортные преступления учебное пособие, Ташкент, 1990.

INFORMAȚII DESPRE AUTOR:

Ion SLISARENCO,
master în drept, doctorand,
lector universitar al Catedrei

„Științe
penale” a Facultății Drept a
Academiei
„Ștefan cel Mare” a MAI al RM
email: vanciu.jawa@mail.ru

Ion SLISARENCO,
master of Law, PhD student,
lecturer of the “Criminal Sciences”
Department of the Law Faculty of
“Ștefan cel Mare” Academy
of the RM
email: vanciu.jawa@mail.ru